

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirdetések és ezeknek díjai, valamint a felszólamások küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Okuljunk.

— Irta: Lévy Mihály. —

Mély megdöbbenést keltett városszerte az a szörnyű tett, amely ma két hete, koremai mulatozás alkalmával, a fiatalság között támadt verekedés folytán egy életet kioltott, többeket pedig súlyosan megsebesített. Az erkölcsi romlottság, az állatias vad-ság ült itt orgiát s kegyetlen boszú vért szomjazó lihegéssel rohant áldozatára, hogy megsemmisítse.

A nélkül, hogy érzelegni akarnánk s asszonyi jajveszékeléssel kiabálni tele a világot, elborult szívvvel regisztráljuk e megrendítő eseményt, mint olyant, amely az Isten legremekebb teremtményét, az embert, kegyetlen állatok sorába degradálja. S mit szóljunk mi magyarok, akiknek számát nem csak az ijesztő módon növekedő kivándorlás apasztja, hanem a mienkhez hasonló vérlázító öldöklés is olyan gyakran tizedeli? Micsoda reménységgel tekintünk hazánk, nemzetünk jövődjére felé, ha azt látjuk, hogy az ember — mint a régi klaszszikus mondja — farkasává lesz embertársának hogy a testvér testvére vérént ontani elég nemtelen?

Vajjon ez-e hát a fölvilágosodás gyümölcse? Vajjon ez-e a bizonyága annak a szélteben hosszaban fennen hangoztatott haladásnak, amelylyel Magyarország ifju nemzedéke kiáll a porondra? Vajjon ez-e annak a hatalmas erkölcsi erőnek az igazolása, melyre olyan büszkén szeretünk hivatkozni, midőn hazánk jólétének előmoz-

ditásáról beszélve, sutba akarjuk dobni mindazokat az eszközöket, melyekkel eleink századokon át fenn tudták tartani nemzetünk életét? Amit nagy Berzsényink mondott, hogy minden ország támasza, talpköve a tiszta erkölcs, az — úgy látszik — ma már csak czifra frázis, melyre iskolák apró növendékeit ósdi tanítók oktatgatják. Az erkölcs hitelt, értéket vesztett pénzzé kezd válni, melyet fitymálva emleget, manapság a haza reménye, a féktelenségében sem erkölcsöt, sem tekintélyt ismerni nem akaró fiatalság.

Oda jutottunk, hogy az erkölcs szülőanyját, a vallást is szélteben hosszaban semmibe veszik, sértegethetik ebben az országban, mely mint történelmi nagy multja mutatja, a vallásossággal párosult hazaszeretet talján növekedett és izmosodott. Odáig jutottunk, hogy a kereszténység nagy ünnepe, húsvétkor, városunkban is megtörténhetett a katolikusok templomának majd nem tövében a baptista keresztelkedés, melylyel városunk ezer polgárának vallásos-érzulete éppen ezen a napon, éppen ezen a helyen, a nagy nyilvánosság előtt sértegett meg.

Lehet-e csodálni azután, ha a fékvesztett fiatalság nem tartván a felsőbbség, a törvény hatalmától, egymás vérében gázol untalan, mihelyt vadságát nem lohasztja az a szelid fék, melynek a neve: vallás? Lehet-e csodálni, ha a bűnök egész özöne fakad fel kelevény gyanánt a mai társadalom testén, midőn a statisztikai lapok, az eb-adó bárczák kezelése sokkal nagyobb

gondot okoz, mint a polgárság igazijólé tének ápolása?

Ne értsen félre bennünket senki! Tudjuk hogy ma az eljáróság, a hivatalnokkar ezer féle dologgal vannak elárasztva. De vajjon felmenti-e ez őket az alól, hogy a legfontosabbal kevésbé törődjenek? Menthetik-e ezért magukat a lelkiismeret és a józan közvélemény ítélőszéke előtt azzal, hogy a községek nyugalma, az emberi élet felett örködni nem érnek rá?

Ha mulatságok engedélyezésére, ami ellen semmi szavunk, indítatva érzik magukat, hol marad az előrelátás, a kellő intézkedés az iránt, hogy ezek a mulatságok lehetőleg baj nélkül menjenek végbe? Felügyelet, helyes szigor meg van-e minden ilyen alkalommal arra, hogy emberben kár ne essék? Némely vidékeken szokásban vannak ilyen táncmulatságok, de mi lenne akkor, ha a féktelenedésre amugy is hajló fiatalság nem érezné háta mögött a törvény büntető hatalmát, a felsőbbségnek tréfát nem ismerő erős kezét?

Ismerünk községeket, ahol a bíró nem egyszer körül néz efféle mulatságokon, vagy ha maga nem mehet, az eljáróság más tagjával képviselteti ott magát.

Tudunk helyeket, ahol a község alkalmazottjai nem azért vannak ott a mulatságokon, hogy a sógorság meg a komaság révén megkináltassák magukat a mulató fiatalság egyike másika által egy pohár itallal, hanem személyválogatás nélkül iparkodnak örködni a jórend meg az életbiztonság felett. Vajjon „a város emberei“, ezzel a hang-

TÁRCZA.

Az üzböki fürdő.

Irta: Verner László.

Az üzböki kakasok a reggelt inonálták. Schwarcz Samu szokásos Kneipp kúráját kezdte meg, mert a civilizáció dolgában Üzbök immár a Kneipp kúráig haladt.

Azon a napon, melyen történetem kezdődik, a Kneipp-kurát derékban törte egy váratlan esemény. Idegen érkezett Üzbökre, kereskedelmi szempontból. (Hiába világ fennállása óta kereskedelem csinálta — az eseményeket.)

A találkozás lehető szívélyes volt. Samu egy horribilis csókkal tüntette el a jövevény Kohn úr (mert, hogy őket ne sértsek, így nevezem el hősiemet) arcáról a reggeli harmatot. Kohn meg-lepte a fogadtatásnak ez a melege s dévajkodva jegyezte meg:

— No, csak nem vagyunk mi együtt mézes-héten. S visszavadta a csókot. Báresz törtévé az adósság, még a kasszáskontórol is lemondott. In natura könyvelte el az ügyletet.

Aztán incselkedve jegyezte meg:
 — Hallod-e Samu? A te cifferblatod hagyja a színét. Tudod-e fordította másfelé a beszédet, hogy mi az én szentencziám?
 — Arra kíváncsi vagyok.

— Amit Shakespeare mondott: hogy a műveltség fokát a szappanfogyasztás árulja el. Te! A fürdés luxusát már a régi rómaiak ismerték. Üzbök nem ismeri.

— Kikérem magamnak! — Egészen vörösrre festette arcát a méltatlanság. — Tudod-e, hogy az európai haladásnak mi a kriteriuma?

Samu mérgesen felelt vissza:

— Ne adj te fel nekem rébuszokat!

— A gőzfürdő, kedves barátom, a gőzfürdő. Mig e kulturintézményt meg nem valósítja valamely város intelligenciájára, addig nem emelkedhetik a kor színvonalára. Én mondom ezt nektek. Én, I-ső Kohn Mór.

E pillanatban az üzböki nyolcz löerejű stabilgép egy melancholikus vészkiáltást hallatott. A gőzgép futtyára a nagy férfiú fölugrott, Kohn azonfelül még a homlokára is ütött.

— Hopp! Megvan. Te, Samu. Hiszen nektek voltaképen félig már meg is van a gőzfürdőtök.

— Fél . . . ig?

— Nem, háromnegyedig. Csakhogy ti praktikus emberek vagytok. Nézz oda, ott van a gőzfürdő.

Samu álmélkodva nézett a jelzett irányba és csodálkozva kérdezte:

— Ott?

— Ott.

— De hisz ott a Tordy Mihály gőzmalmát látom.

Kohn pedig ünnepélyesen jövendölte:

— Abból lesz a gőzfürdő. Vigyázz csak.

A Tordy malom kazánját épen most indította munkának a gépész. Vékony esővön lobogott ki a fehérgőz. Kohn megfogta a Samu karját.

— Nézz oda! Mi az ott?

— Gőz.

— Mit gondolsz, lehet-e azt felfogni és levezetni Üzbök dicsőségére. Megmutattam neked a nagyság utját; csináld meg.

— Barátom, én rám nem bizd Amerika felfedezését, mert akkor soha sem lesz felfedezve.

— Gyenge fejed van Samu, jobb lesz, ha a fejeddel csinálsz valami Kneipp kurát. Megmondom neked. A gőzfürdőhöz elsősorban gőz kell, az van; kell egy fürdőszoba és az nincs.

Melázva tette utánna Samu:

— Az nincs . . .

Kohn azonban egyet dobantott. És elpattant ajkáról egy Széchenyi jóslat, üzböki formában:

— Fürdő-szoba még nincs, de lesz!

— De hogyan?

— Okosan. Rendezetek bálakat, tombolákat, felolvasásokat a fürdő alapnak és abból építetek fürdőt.

Ihlet vette büvkörébe Kneippnek üzböki hívét, a szemefehérét ráfordította az azurkék égre, a baráti érzés melegével rázza meg korszakos barátjának, Kohn Méricznak kezét.

— Úgy lesz!

Ettől a perctől kezdve a közügyek üzböki asztalára ki volt transzferozva a gőzfürdő ügye

zatos névvel bíró hatósági alkalmazottaink, utasítva vannak-e szigorúan arra, hogy ilyen esetekben mi a köteleességük? A mulatozó fiatalság másutt 40-50 korona biztosítékot tesz le multság előtt az előjáróság kezéhez arra, hogy a multság zavartalan voltáért mintegy feleljen. Ha a fiatalok mindegyike nem iparkodik e czélt szemmel tartani s a multság szilaj tivornyává vagy vérengzéssé fajul, nem csak hogy elvesztik a biztosítási összeget, hanem többé multságra sem kapnak engedélyt.

Ugyan így van-e ez nálunk is? Nem tudjuk. De azt bizonyosan tudjuk, hogy ha a megyei és városi, illetőleg községi idevontatkozó szabályrendeletek szigorú végrehajtása felett lelkiismeretesen nem örködünk, hiába minden szabályrendelet, hiába minden jóakarát. Szegény hazánkban annyi a törvény meg a szabályrendelet, hogy se szeri, se száma! Mind nem ér semmit, ha azok végrehajtása elmarad.

Sok része van ily véres tettekben a bosszúnak, de nem kevesebb része a bosszút és egyéb féktelen indulatokat nevelő italnak. Ugyan melyik községe Magyarországnak az, ahol annyi alkalom van a szeszitalok beszerzésére, mint nálunk? Nemcsak kocsmákban, hanem majdnem minden bolt mellett is van egy szoba, ahol könnyűszerrel italhoz juthat s ha tetszik, egymást hamarjában meg is bicskázhatja a szegény polgártárs. Mondogadják, hogy ott az iskola meg a templom, harcoljanak az iszákosság ellen ezek. De nem farizeuskodás-e ezeket emlegetni, mikor az iskolásgyermekeket a kocsmatájékáról nem tiltják s mikor az italmérő helyeken való gyülekezés még istenítisztelet ideje alatt sincs tilalmazva? Az a mi legnagyobb bajunk, hogy mikor a fiatal ember már tulajdon atyja szavára sem hallgat, nemhogy tanítója vagy papja szavára ügyelne, akkor nincs mellette a hatóság, hogy rendhez szoktassa, hogy a lelkére testére egyaránt káros kocsmázástól lehetőleg megóvja. Azt mondják, hogy az egyéni szabadságot nem lehet korlátozni. Ugyan az egyéni szabadság dicsőítésére válik-e az a borzalmas tett, amely egy szegény öreg házaspár egyetlen kenyérkeresőjét némitotta el örökre

azon a multkori hirhadt multságon?

Panaszkodunk, panaszkodnak közállapotaink romlottsága felett, de arra nem gondolunk, hogy tegyünk is valamit. Pedig tennünk kell! Tennünk, nem valamit, hanem sokat, nagyon sokat! Tennünk kell róla, hogy a multkorhoz hasonló esetek ne ismétlőd-hessenek, a mi mulasztásunk mi ott. Tennünk kell róla, hogy a fiatalság s lakosságunk mindegyike felismerje az erkölcsös élet nagy becsét és azt tiszteletben is tartsa. Tennünk kell róla, hogy a tekintély tisztelését és a felebaráti szeretet szent érzését ne csak a magukra hagyatott iskola és templom hirdessék, hanem a vezető emberek, a kiváltságosak nemes példája gyökereztesse meg azokat a szívekben. Tennünk kell róla, hogy még a koldúsban, a cigányban is embertársát lássa az ember és bánják vele emberségesen.

Majd akkor nem lesz okunk, keserves tapasztalatok árán, olyan késői intézkedések után való kapkodásra, melyeket csak eszakkal jellemezhetünk:

„Eso után a köpönyeg!”

A szanatoriumi liga országos ülése.

Junius hó 4-én Budapesten a József főherceg Szanatoriumi Egyesület és a vele működő szanatorium főgyógybizottságok országos közgyűlést tartanak a melyen megalakítják a hölgyligát a tüdővész ellen. Az országos gyűlésre, melyre az államvasutak feláru menetjegykedvezményt engedélyezett, városunkból és megyénkbel is sokan készülnek. A gyűlés a magyar tudományos akadémia dísztermében lesz és résztvesz a liga védnöknője, Augusztia főhercegnő, nem különben az egyesület védnöke József főherceg képviselőjében József Ágost főherceg. A közgyűlés munkaprogrammot fog megállapítani és az a munkaprogramm felöleli a tüdőbetegség ellen való küzdelem minden rendelkezésre álló módját. Korányi Frigyes főrendiházi tag, a ki hazánkban elsőül indította meg a tüdőbetegség ellen való társadalmi munkáit, a ki a téren a szövöttezés szükségét fogja hangoztatni.

Az egyesület számít arra, hogy az országban kétszázötven helyen megalakult szanatoriumi bi-

falvi Világ Szavának! A Jókait fogadó beszédet Mozsár Tóbiás jegyző tanulta be.

Sötét este volt, midőn a tengeri-szárral fűtött vicziális vasut kávédarálója berobogott. Minden szem Jókait leste. Dereze azonban elég tapintatlanul és tiszteletlenül, valahol a vonat végén kiabált.

— Fiúk jertek, segítsétek leemelni Jókait.

Az üzböki elméken egy gondolat szaladt keresztül.

— Már is? Akkor fuces a fölolvadás.

— Nalatok van-e az emelőrud? Hozzátok azt is, kiabált a vonatról Dereze. (Elpirulva vették észre, hogy egy — teherkocsiból kiáltozik le.)

— Gyujtsátok meg a fáklákat.

Mozsár Tóbiás a két fáklá közé állt.

A fáklavilág kísértetiesé tette a trémát, a szónok sápadt arcát.

Dereze eközben egy ládikát hengerített le.

Édes barátim, — mondotta ünnepélyesen — Jókai személyesen nem jöhetett. Elhoztam hát őt in efgie. Ki fogom nektek botanai Jókait. Azt a fogadtató czeremóniát megtartjuk, mert már pénzünkben van. Jó lesz Mozsár, ha addig átolvasod még egyszer a beszédedet, míg én Jókait bontom.

Kibontották a ládát. Egy aranykeretes képét hámoztak ki belőle.

Mozsár fulminans üdvözlő beszédet mondott. Megemlítette a recepiót, a hármas szövetséget s végül kijelentette, hogy Üzbök sem akarja tágitani a 67-es alapot, akar Wekerle.

— Ennek hordó kell, — süvitette Csöreg, a „Világ Szava” levelezője.

zottságok megannyia küldöttségileg képviselteti magát, valamint azt, hogy az embermentő társadalmi harc zászlóbontásán mindazok részt vesznek, a kik az eszme iránt szeretettel éreznek. És így is tudjuk, hogy most valóban országos akció indul. Az egyesületnek fölhívását mintegy háromszázan irták alá a főpapi kar, a többi társadalom, a közélet és az emberbaráti mozgalmak zászlóvivői közül, élükön Augusztia kir. hercegnő, Mária Terézia bajor hercegnő, Lajos bajor herceg és Vaszary kolos hercegprimás. Mivel minden jel szerint erre a zászlóbontó közgyűlésre sokan utaznak föl, óhajtanó, hogy a vasuti igazolványoknak a féljegyre vonatkozó kiváltása érdekében írjon mindenki sürgösen a József főherceg Szanatorium Egyesületnek Budapest, (Királyi bérház)

MI UJSÁG?

— **Eljegyzés.** Perényi Ignác helybeli kereskedő eljegyezte f. hó 21-én Rosenfeld Irént Nagy-Körösről.

— **Esküvő.** Balogh Gyula, a tápiószzelei ev. ref. egyház lelkésze f. hó 30-án d. u. 5 órakor esküszik örök hűséget a püspökladányi ref. templomban Vargha Irénke kisasszonynak.

— **Olvasóinkhoz.** Lapunk mai vezércikkét ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe.

— **Négyes esküvő.** Ritka családi ünnepélyt tartott B. Király János birtokos az elmúlt hétfőn. Három fia és egy leánya állottak egyszerre az oltár előtt, hogy bevezessenek a boldog családi élet révébe. Az esküvőt az egész szl. István-teret betöltő közönség nézte végig, mint igazán érdekes látványosságot.

— **Kérő napok.** A jövő hét 3 első napján tartja a kath. anyaszentegyház a keresztjáró napokat, amikor is körmenetileg esdik le a hívők az Isten áldását. E napokat követi a Megváltó mennybemenetelének emlékeztetere — Áldozócsü-törtök ünnepe.

— **Adakozás.** Özvegy Guál Mihályné és szerencsétlen családja részére segínyt nyújtott Hóji Nándor helybeli czukrász 3 koronát és ruhaneműt, — egy szolnoki özvegy urnó 2 koronát, Kiss Pálné, R. P. 20-20 fillért. — Örömmel értesültünk, hogy a város érdemes előjárósága a nyomorult család egyik súlyos beteg tagját gondos ápolás és orvoslás végett a kórházba helyezte. Ugy a város érdemes előjárósága, mint az irgalmas szívű adakozók nyerték jutalmukat a szíveket és veséket vizsgáló Istentől.

— **Adomány.** Az „Abonyi Lajos szobor alap” javára M. S. úr által adományozott 5 kor. átvételét köszönettel elismeri. Véli Miksa.

elannyira, hogy az üzböki liberális párt ezt is programjába vette, egyetemlegesen a polgári házassággal.

A „Kiadós Liter” külön kistermébe november huszonharmadikán mondotta ki az üzböki vegyes intelligencia, hogy december kilencedikén, e jelentős napon irodalmi ünnepélyt rendeznek Üzbökön s Jókait felkérlik egy könnyebb zsánerű, humoros dolog fölolvadására. Jókait személyesen megíavítálni Dereze Simeon fogja, aki üzböki költészen utazott fel a fő- és székvárosba. Mihelyt a fővárosba ért, közvetlen összeköttetésbe helyezte magát Üzbökekkel dróton.

Az első sürgöny azzal retteggett, hogy Jókai influenzás. Nem jöhet. A másik sürgöny ezt mondta: „Jókait hozom.”

Szolnokról útközben még egy sürgönyt adott fel Dereze: „Ne ütődjétek meg a dolgon, Jókait egy kis metonimiával hozhatom csak.”

Csabáról egy új táviratot küldött Dereze. Azon meg ez volt: „Valami nagy parádét ne csináljatok. Hanem két fáklát meg egy emelőrudat hozzatok ki. Lepődjétek meg, de agyon ne verjétek.”

Metonímia, fáklá és emelőrud. Ezen tudjon eligazodni üzböki elme.

De azért a mi fényesség kitelhet Üzbökről, azt mind megmozdították. Hadd emlegesse meg Jókai, hogy Üzbökön is járt. Daliás legények ültek lóra, kis lányok öltözködtek fehérbe. Valahány meszelőnyél akadt, arra mind lámpásokat aggattak. Tűz-kigyókat rajzoltak vele a levegőbe. Ugyan képes lesz-e ezt színesen leírni alsóvégi tolla a szalonna-

A közönség frenetikus tapsokkal adózott a szónoknak. Dereze Jókai nevében válaszolt. Kijelentette, hogy Üzbökre mindenkor szívesen jön. Majd az új gőzfürdőbe le fog jönni fölavató fürdest végezni. Teljes sikert kíván! (Határtalan lelkesedés. Taps.)

Mozsár a beszéd alatt Jókai arczképét nézte.

— Ej de veszedelmesen hasonlít ez a kép Üрге Naczihoz. Nini! Még copfja is van.

Ünnepélyes, de nem tiltakozó körmenettel vitték be Jókait Üzbökre. A részletes elbeszéléstől azért tartózkodom, mert Csöreg, a „Világ Szava” levelezője elől nem akarok mindent elírni.

A fölolvadás nagyon sikerült. Ebben szintén Dereze Simeon helyettesítette Jókait. A fölolvadás elején egy kisebb szabású botrány is ígérkezett, mert midőn Dereze elkezdte a Jókai novelláját, hogy: „Apját leütötte a hajókötel. Anyja . . .”

Az üzböki elemi iskolába járó növendékek, a kik a karzaton lapultak, karban így folytatták: „mosóné volt, az éjszakai munkában meghűtötte magát . . .”

Csöreg lecsillapította a kis nevelőleneket és minden felbeszakítás nélkül folytathatta:

— „Meghűtötte magát és meghalt!” stb.

Később sült ki, hogy Dereze a Jókai novelláját is egy elemi fiú olvasókönyvből ollózta ki. Hogy az ilyen ember nem megy el a „Világ Szava” szerkesztőjének.

A nagyszabású estély mindössze 27 frt. 15 krt. jövedelmezett. Természetes, hogy ebből egyelőre nem lehetett az üzböki gőzfürdőt felállítani.

— **Pestvármegye** közigazgatási bizottsága ülést tartott Beniczky Lajos alispán elnöklése mellett, melyen elhatározták, hogy fölratot intéznek a keresk. miniszterhez, kérve, hogy a magyar államvasutak bpest—nagykútaí, bpest—szegedi és bpest—zimonyi vonalain közlekedő gyorsvonatok megálló állomásait szaporítsák.

— **Egy öreg pár halála.** Évtizedekig volt cselédje Antos János földbirtokosnak Abonyi István. Midőn kiöregedett a dologból, áldott lelkű földes ura nem hagyta el a jó cselédet, hanem tartotta öreg hitestársával együtt. Végre úgy eltehetetlenedtek, hogy nem bírtak már mozdulni sem. Az öreg asszony f. hó 18-án meghalt 88 éves korában. Holttestét bevitték a kórház halottas kamrájába. Az öreg, szintén 88 éves férj könnyes szemekkel kísérte élete párját az utolsó úton; a kórházba érve aztán ő is lefeküdt s nyolcz nap múlva ő is elment az örök nyugalomba.

— **Hangverseny.** Városunk műkedvelő közönségének ritka művészi élvezetben volt része kedden és csütörtökön. Bernstein Izidor jaroslai izraelita főkantort hét tagból álló igazán kiváló énekkarával városunkba érkezvén, válogatott műsorral hangversenyt rendezett szépszájú érdeklődő közönség előtt. Legnagyobb dícséret illeti a karmester-főkantort, aki zenei és ének tudását felhasználva, oly precíz és minden tekintetben a legnagyobb zenei igényeket is kielégítő énekkart vezet és tart együtt. Különösen kiváló és említésre méltók még gyermek szólistái, kiknek tiszta, iskolázott éneke nemesak a zeneértő hallgatóságot, de a laikust is magával ragadja. A hangverseny sikerét és kiválóságát leginkább bizonyíthatja még az is, hogy pénteken este és szombaton az izraelita templomban az istenilisztelet alatt az ének-számokat ők végezték a teljes karral, a város izraelita polgárainak kérésére.

— **A szegedi nők kegyelele.** A szegedi honleányok levelet irtak a czeglédi függetlenségi pártnak, hogy a Kossuth-szoborra koszorút akarnak helyezni. A koszorút szegedi nőkből álló nagyobb deputáció tenné le a Kossuth-szoborra. A koszoruzást a szoborleleplezés évfordulójára tervezik.

— **Előértekezlet.** Liptai György törteli nagybirtokos mult vasárnapra értekezletet hívott össze a kécskei vasút ügyben. Megjelent több szomszédos község megbízottja. Elhatározta az értekezlet, hogy Gulner Gyula országgyűlési képviselőnk vezetése mellett a miniszterhez egy deputációt küldenek a vasut ügyében.

— **Szanatoriumi hölgyliga városunkban.** Mint értesülünk, a József kir. herceg szanatoriumi egyesület hölgyligáját városunkban és megyénk több helyén megalakítják. A liga országos alakuló ülése Budapesten június 4-én lesz, amelyen résztvesz Augusztia kir. hercegnő és Budapest legelőkelőbb közönsége. Impozáns szép ünnepély igérkezik és a közgyűlésen való részvétel az által is lehetővé tételt, hogy a m. kir. államvasutakon Budapestre és vissza félárú vasuti kedvezmény engedélyeztetett. Városunkból és megyénkbel sokan készülnek ez alkalomból Budapestre és éppen a résztvevők érdekében kívánatos, hogy mielőbb jelentsék be az egyesületnek (Budapest, királyi-bérbház) hogy a kedvezményes jegy igazolványát kiállíthassák. Megjegyezzük, hogy a félárú jegy kedvezményét hölgy és ur egyaránt igénybe veheti. Budapesten már most megalakult előkelő úrnőkből a száztágú fogadóbizottság és elhatározta, hogy Augusztia kir. hercegnőt ünnepiesen fogadja a m. tud. akadémia előtt; a magyar nők hódolatukat fogják bemutatni; ifjú úrleányok állanak fehérbe öltözve sorfalat és virágot szórnak. A rendezőség számít arra, hogy erre az ünnepra a vidéki hölgybizottság tagjai fölhozzák leányaikat s így a fogadás országgrszóló szép ünnepség lesz. Magán a közgyűlésen Korányi egyetemi tanár, a tüdőbetegség elleni mozgalomnak hazánkban apostola, tartja a beszédet és az agilis rendezőség gondoskodik, hogy a vidékről föltutató úraszonyok s mindenki vonzó, érdekes, nagyméretű ünnepségnek legyen részesévé. Ismét kérjük azonban olvasóinkat, hogy már eleve jelentsék be az irodának, ha az országos kongresszuson részt akarnak venni. Mivel pedig nem jelentéktelen, hogy az első zászlóbontáson városunk és megyénk képviselve van-e, hiszen az egyesület országosan szervezkedik és minden vidéknek akar szanatoriumot építeni, — felhívjuk az illetékes köröket, hogy a kongresszuson okvetetlen képviseltesék a várost. Áthatva az egyesület emberbaráti szándékának jelentőségétől, a zászlóbontó közgyűlésre föltutazni kívánók csoportját szívesen szervezzük.

— **Ülőhelyek a czeglédi zsidó-templomban.** A czeglédi új zsidótemplom építése alkalmából a templomban az ülőhelyekre 81.000 korona értékű ajánlat tételt. Ennyi összeg foly be azért, hogy a híveknek állandó helyük legyen. A régi ülőhelyek tulajdonosait újból megkínálták a helylyel s akik megártják, azoknak beszámítják már a másik templomnál fizetett díjat. A szék díjat 10 év leforgása alatt kell megfizetni.

— **Pályázati felhívás.** A siketnémák budapesti állami intézetének első osztályaiba a tegközelebbi tanévre mintegy 45 új növendék fog felvételt. Ezen kívül felvételt nyernek a megfelelő osztályok oly siketnémák is, a kik eddig valamelyik vidéki intézetben tanultak ugyan, de a kiknek szülői iköközben a székes fővárosba költöztek. Végül felvételt a felsőbb osztályokba olyan gyermekek is a kik népiskolai tanulmányaik közben siketültek meg s a kik az intézetben a beszédnek a szájról-való leolvasását tanulják meg s ez uton elemi ismereteiket kiegészítik. Első sorban a Budapesten s az annak környékén levő községekben lakó siketnémák vétetnek ugyan fél, de másod sorban felvételt nyernek az ország bármely helyéről folyamodó olyan siketnémák is, a kik az évi 200 k. eittartási költséget egészen, vagy részben biztosítani képesek. A felvétel a folyamodványok beérkezésének sorrendjében fog eszközöltetni; miért is indokolt, hogy a szülők mielőbb küldjék be kérvényeiket. Részletes tájékoztatást és felvételi nyomtatványokat az érdeklődőknek díjtalanul küld az intézet igazgatósága (Bpest, VIII. Mosonyi u. 8. sz.)

— **Védekezés a tejhamisítók ellen.** A földmivelésügyi miniszter az ország valamennyi főispánjának és Budapest főpolgármesterének egy rendeletet küldött a tej és termékei közforgalmának ellenőrzése ügyében. A rendeletben a miniszter kijelenti, hogy miután az elsőfokú közigazgatási hatóságok, amelyeknek feladata a tej és az ezekből készült termékek ellenőrzése, nem bírhatnak oly gyakorlattal és tájékozottsággal a visszaélések és hamisítások felismerésénél; ezen-tul az országos tejgazdasági felügyelőség-közegeit is bizta meg az ellenőrzéssel. A tejgazdasági felügyelőség közegei esetről-esetre ki fognak szállani egyes helyiségekben, hogy meggyőződést szerezzenek, vajjon a mezőgazdasági termények és termékek hamisításáról szóló rendelet helyesen és szigorúan vitetik-e keresztül. A miniszter kéri még a hatóságokat, hogy az ellenőrzési közegeket a kellő segítségben részesítsék.

— **Elvi határozat.** A kuria egy adott esetben kimondotta, hogy ha a felfizetési a stornót, felmondhatja, illetve megfizetheti a kölcsönt annak a pénzintézetnek, amelytől felvette. Megfizetheti a lejáratú idő előtt is. Eddig az volt a gyakorlat, illetve rossz szokás, hogy ha akarta is az adós, nem fizethette ki előbb, csak ha lejárt a kölcsön ideje. Pedig sok kamatot meg lehetett volna takarítani.

— **Tenyészállat-díjazás** lesz Czegléd-Pünkösdi második napján. Pénzjutalmakat és dísz okleveleket osztanak ki a nyertes kiállítók között. Az állatdíjazáson a megyei gazdasági egyesület, az állattenyésztési felügyelőség, a nagykovácsi mentelep paracsnoksága s a szomszédos helységek gazdasági köreinek kiküldöttöi, képviselői vesznek részt.

— **Szomorú statisztika.** Alig van egy-egy olyan ország, mint a miénk, ahol a tüdővész úgy szedné az áldozatát, mint mi nálunk. Ezt igazolják ezen szomorú számadatok. Ez év január hónapban Magyarországon tüdővészben elhalt 8021 egyén. Ebből Pest megyére — a fővárost nem számítva oda — esett 382 halott. A többi vármegyék meg se közelítik ezen halálozási arányt. Bihar, Bácsbodrog vármegyék csak 250 halálessel szerepelnek. Így aránylag Pest megyében van legtöbb tüdővész beteg. Bizony itt lenne az ideje, ha a közhatóságok a tisztaságra minél nagyobb sujt fektetnének.

— **A cigánykérdés és a gazdák.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgazdasági szakosztálya május 16-án ülést tartott és az alkalommal Mihálovits Gyula volt alpári főjegyző előadást tartott a vándorcigányok ügyének rendezéséről és ismertette a Jármy-féle cigánytelepet is. Mihálovitsot felolvasása végeztével megtapsolták s többen gratuláltak az élvezetes előadást.

— **Az új czukorévad Magyarországon.** A czukorgyárosok nemzetközi egyesületének jelentése szerint Magyarországon 1904-ben

91.500 hektár területén ültettek czukortermelésre répat, míg 1905-ben már e beültetett terület 113.500 hektár. Ha tehát az idén a termés kedvező lesz, úgy a czukor már az ősszel jelentékenyen olcsobbodni fog.

— **Buza liszt hamisítás miatt elítélve.** Rendkívül szokatlan hamisításról ad hírt újabbán a Magyar Kereskedők Lapja, mely vébemens harezot folytat a közönség érdekében az élelmiszer hamisítók ellen. A revezett lap jelentése szerint a gyergyó ujjalusi főszababiró 20 napi elzárásra és 1000 korona pénzbírságra ítélte Beldi János kobát — demeter falvai molnárt, aki a buzaliszt közé fenolftaleint kevert és ezzel vávőinek rohamos megbetegedését idézte elő. Az ítéletet, miután az elítelt molnár azt megfellebbezte a kereskedelmi miniszter — tekintve a molnárnak erőszakos beavatkozású hamisítását — szintén jóvábagyta és így az jogerőssé vált.

— **A vasuti díjszabások megtekinthetése.** A kereskedelemügyi miniszter — elrendelte, hogy a vasuti állomásokon egyik közege a vasuti díjszabásokat és üzletszabályozatot a közönségnek megtekinthető végett kézségesen rendelkezésre boeasssa.

— **Boreladás.** Temesközy Gerzson termelőnél különféle — teljesen kénmentes — borok. — eladó.

Hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a Szűcs Jakab-féle szóda-gyárat megvettem és azt saját házamban (I. ker. Jegyző-utca) tovább folytatom.

Midőn a n. é. közönség becses pártfogását kérem, biztosítom a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel:
Tóth József.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. cz. közönségnek tudomására adni, hogy eredeti „Turul“ permetező nálunk kapható.

A többi rendszerű permetezőhöz szükséges gummicső, gummi tárcsa, szelepek és szükséges alkatrészek jutányos árban kaphatók.

Napi használatra jó működésű permetezők egy koronaért kaphatók, melyre mindig lehet előjegyeztetni.

Javitások azonnal, jutányos árban készíttetnek.

Tisztelettel:

Possel M. és fia
bádogos.

Vásári zsebnaptár 1905.

Húsipari és állatforgalmi évkönyv.

az egyes napokra eső vásárok pontos jegyzékével

ingyen és bérmentve

megy minden mészáros, hentes, állatkereskedő, nyersbörkereskedő, zsiradék és csontkereskedő címére, aki legalább félévre előfizet a

MÉSZÁROSOK és HENTESEK LAPJÁRA

Előfizetés félévre 6 kor. — Kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferencz-körut 13.

Egy 8-as ló erejű a legjobb karban levő Nicholson-féle gözcséplőkészlet teljes felszereléssel azonnal eladó Hegedűs Vilmosnál, Abony.

